

Kailan dapat magpa-rejuvenate?

Ang pagpapasigla ay kinakailangang isagawa sa ilalim ng mga sumusunod na kondisyon:

- Umpisa ng tag-ulan sa mga lugar na may malinaw na pagkakahati ng tag-ulan at tag-tuyo
- Lugar na may sapat na irigasyon
- Lugar na buong taong nakararanas ng pag-ulan; pagkatapos ng ani

Grafting

Kung ang puno ng kape ay mababa lamang ang ibinibigay na ani bagama't maganda ang tubo ng mga ugat, mas magandang gamitan ito ng *grafting*. Ang *cleft grafting* ng mga ilang *sprout* sa mga bagong pinasiglang puno ng kape ay ginagawa kapag ang mga *sprout* ay mahigit tatlong (30) sentimetro na ang taas o kapag ang sanga ay kasing-taba na ng lapis.

SANGGUNIAN: Bureau of Plant Industry
http://bpi.da.gov.ph/bpi/images/Production_guide/pdf/COFFEE.pdf

ILANG LITRATO AY KUHA SA: FLATICON

PARA SA IBA PANG IMPORMASYON:

Department of Agriculture Region IV-CALABARZON

High Value Crops Development Program

Lipa Agricultural Research and Experiment Station
(LARES), Brgy. Maraouy, Lipa City, Batangas

hvcdpcalabarzon@gmail.com

hvcdp4a@gmail.com

0921 989 5785

REGIONAL AGRICULTURE AND FISHERIES
INFORMATION SECTION
2020

 rafis@calabarzon.da.gov.ph

  DA4CALABARZON

 DA4_CALABARZON

 DEPARTMENT OF AGRICULTURE
REGION IV-A

 WWW.RFO4A.DA.GOV.PH

COFFEE REJUVENATION

COFFEE REJUVENATION

Ang kape ang masasabing pinakaimportanteng inumin sa buong mundo. Ito ang nangunguna sa mga pananim na hindi pagkaing *staple* at panlima naman sa pinaka-importanteng produktong pang-agrikultura.

Ano ang *rejuvenation*?

Ang muling pagpapasigla (*rejuvenation*) ng puno ng kape ay isinasagawa sa pamamagitan ng pagpuputol ng mga *vertical stem* mula sa matatandang puno upang tumubong muli ang mga bagong sanga. Ito ay isang mabilis at epektibong paraan upang mapagyamang muli ang mga taniman ng kape kaysa magtanim ng bagong puno.

Mga Sistema ng *Rejuvenation*:

- *Rotation of verticals within the tree;*
- *Rejuvenation of trees in alternate rows; at*
- *Block rejuvenation*

Para sa mga *multiple vertical stem*:

1. Piliin ang pinakamababa at pinakamalayong (mula sa crown ng puno) *vertical stem* upang magsilbing "*lung branch*". Huwag itong putulin.
2. Maliban sa hindi puputuling *vertical stem*, alisin

lahat ang tangkay ng iba pang *vertical stem* gamit ang matalas na bolo, palakol, o lagari. Makakatulong ito sa pagbabawas ng bigat ng mga sanga kapag nahulog ito at maiiwasan ang pagkakabiyak o pagkakahati ng sanga sa pagpuputol.

3. Sa pagpuputol ng *vertical stem*, gumamit ng matalas na chainsaw, lagari, o bolo. Gawin ang hiwa na nakahilig palabas na may tatlumpung (30) sentimetro ang sukat mula sa lupa.

4. Linisin ang gilid ng hiwa gamit ang matalas na bolo o kutsilyo upang maialis ang mga *serrated bark* o kahoy.

5. Kapag ang mga *sprout* ay may taas na sampung (10) sentimetro, pumili lamang ng lima hanggang pitong (5-7) *sprout* na ititira.

6. Hilahin ang mga mahihina at may sugat na *sprout*. Alisin din ang *sprout* na tumubo sa ibang parte.

7. Kapag umabot na sa tatlumpung (30) sentimetro ang taas, magtira lamang ng tatlo hanggang limang (3-5) *sprout* na pantay-pantay ang layo mula sa sanga. Tanggalin ang ibang *sprout*.

8. Kapag ang mga *sprout* ay tumaas na muli ng tatlumpung (30) sentimetro, putulin ang itinirang *vertical stem*, maliban na lamang kung namunga na ito. Ipagpaliban ang pagputol at hintaying maani muna ang mga *berry*.

9. Kasabay ng pagtubo ng *vertical sprout*, turuan silang tumubo palabas ng crown.

Para sa mga *single vertical stem*:

1. Gumawa ng nakahilig pataas na hiwa sa may pitumpu't limang (75) porsyento ng *stem diameter* at dalawang (2) talampakan mula sa baba. Gumamit ng matalas na chainsaw o lagari.

2. Dahan-dahang iyuko ang sanga para maiwasan ang pagkakabiyak o pagkakahati ng *main stem*. Huwag putulin ang itaas na bahagi ng *main stem*. Ito ang magbibigay sustansya sa mga tumutubong *sprout* at makakatulong mapigilan ang pagkamatay ng puno lalo na kung ginawa ang pagpapasigla sa mga tuyong buwan.

3. Kapag ang mga *sprout* ay may taas na sampung (10) sentimetro, putulin at ihiwalay ang itaas na bahagi ng puno mula sa *main stem*. Ang hiwa ay dapat pahilig at nasusukat nang mahigit tatlumpung (30) sentimetro mula sa baba.

4. Pumili lamang ng lima hanggang pitong (5-7) *sprout* na ititira. Tanggalin ang iba.

5. Kapag umabot na sa tatlumpung (30) sentimetro ang taas, magtira na lamang ng tatlo hanggang limang (3-5) *sprout* na pantay-pantay ang layo mula sa sanga. Tanggalin ang ibang *sprout*.

6. Kasabay ng pagtubo ng *vertical sprout*, turuan silang tumubo palabas ng crown.